

راهنمای پزشکی خانواده

تیروئید

ایران آباد و سربلند
با مصرف کالای ایرانی

آیا می دانید با مصرف یک کالای
فارجی چند کارگر ایرانی بیکار می شوند؟
ما نیز کاغذ ایرانی مصرف می کنیم.

Toft , Antony

تافت ، آنتونی

تیروئید / تألیف آنتونی تافت ، ترجمه احمد عزیزی رسا - آئینه دانش ، ۱۳۹۰.

۷۲ ص : مصور .

ISBN 978-600-215-011-0

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا .

The British Association family doctor guide to Thyroid Disorders

عنوان اصلی :

۱. تیروئید - الف - تافت ، آنتونی ، Anthony Toft . ب . عزیزی رسا ، احمد ، ۱۳۵۶ ، مترجم . ج .

انجمن پزشکی بریتانیا British Medical Association . د . عنوان

۶۱۳ / ۷۰۴۶

RA ۷۸۱ / ۶۸ / ۴۸

۱۳۸۳

۸۳ - ۱۱۴۵۴ م

کتابخانه ملی ایران

مرکزپخش: تهران، اتوبان آهنگ، پ ۵۴

۰۲۱-۳۳۳۳۱۴۵۲

۰۹۱۲۱۵۳۰۰۷۱

aienedanesh@yahoo.com

راهنمای پزشکی خانواده-تیروئید

پروفسور آنتونی تافت

ترجمه: احمد عزیزی رسا - ویرایش: دکتر رضا محمودی

ناشر:..... آئینه دانش

نوبت چاپ:..... اول / ۹۰

تایپ و صفحه آرایی:..... سمانه غلامی فر

قیمت:..... ۱۴۰۰ تومان

شمارگان:..... ۵۰۰ جلد

لیتوگرافی:..... صیام قم

چاپخانه:..... جعفری

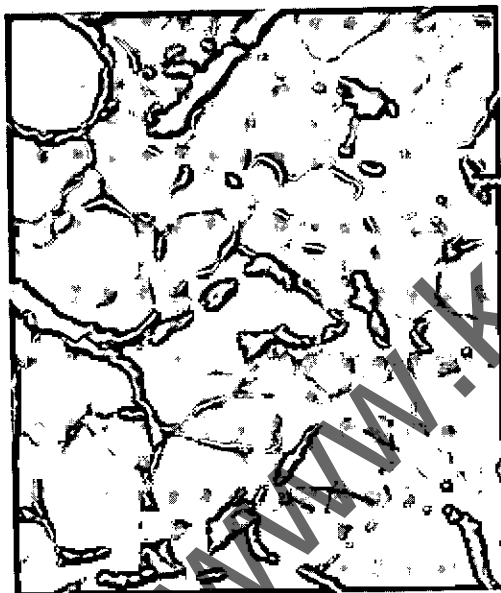
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۵-۰۱۱-۰ ISBN: 978-600-215-011-0

مق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر می باشد.

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۱۰	پرکاری تیروئید
۲۸	کم کاری تیروئید
۳۶	بیماری تیروئید و حاملگی
۴۴	گواتر
۵۳	سرطان غده تیروئید
۶۰	آزمایش های خونی از غده تیروئید
۶۴	پریش ها و پاسخ ها
۶۸	واژه نامه

مقدمه

« داخل تیروئید »

این تصویر میکروسکوپی، فولیکول‌های تیروئید را که دسته‌ای از سلول‌ها بوده و هورمون‌های تیروئید را تولید می‌کنند نشان می‌دهد. قسمت‌های روشن‌تر مناطقی هستند که هورمون‌ها در آنجا ذخیره می‌شوند.

غده تیروئید در جلوی گردن، میان پوست و حنجره قرار گرفته است. این غده از دو بخش که شامل لب چپ و راست است تشکیل شده است. طول هر کدام حدود پنج سانتی‌متر بوده و در قسمت وسط به هم متصل هستند وزن کل این غده از بیست گرم تجاوز نمی‌کند.

غده تیروئید با وجود اندازه کوچک، دارای نقش فوق‌العاده مهمی در کنترل سوخت و ساز بدن و تنظیم کار سلول‌ها می‌باشد. این عضو از بدن، با تولید هورمون‌های تیروکسین (T_4) و تری‌یدو تیرونین

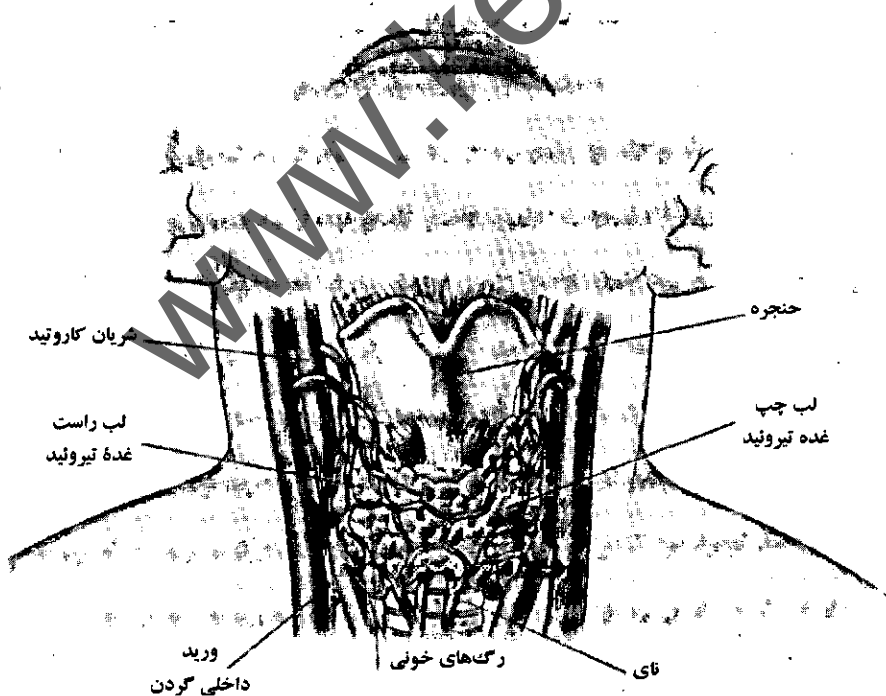
(T_3) و ترشح آن‌ها به داخل جریان خون وظایف خود را انجام می‌دهد.

یکی از مهم‌ترین عناصر سازنده این هورمون‌ها می‌باشد. در هر مولکول تیروکسین چهار اتم ید وجود دارد، از این رو آن را به اختصار T_4 می‌گویند. در هر مولکول

تری‌دوتیرونین نیز سه اتم ید وجود دارد که به اختصار آن را T_3 می‌گویند. T_4 تنها زمانی شروع به فعالیت می‌کند که یک اتم ید را از دست داده و تبدیل به T_3 شود. در بخش‌هایی از جهان که کمبود شدید ید در رژیم غذایی مردم وجود دارد (همانند منطقهٔ هیمالایا)، ید کافی در اختیار غدهٔ تیروئید قرار نمی‌گیرد تا بتواند به اندازهٔ کافی T_3 و T_4 تولید نماید. از این رو، غدهٔ تیروئید برای جبران این کمبود، بزرگ می‌شود و

محل قرار گرفتن غدهٔ تیروئید در گردن

این شکل موقعیت قرار گرفتن غدهٔ تیروئید را در گردن نشان می‌دهد. این غده شبیه پزوانه بوده و از دو بخش یا لب در قسمت زیرین گردن و در دو طرف نای تشکیل یافته است که به وسیلهٔ یک لایه از بافت تیروئید به هم متصل شده‌اند.

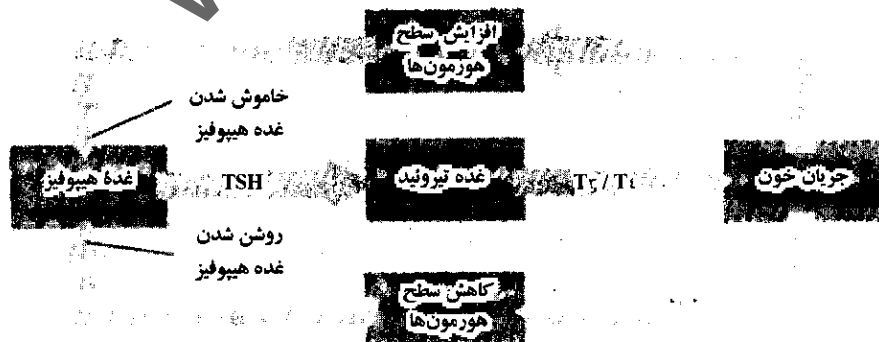

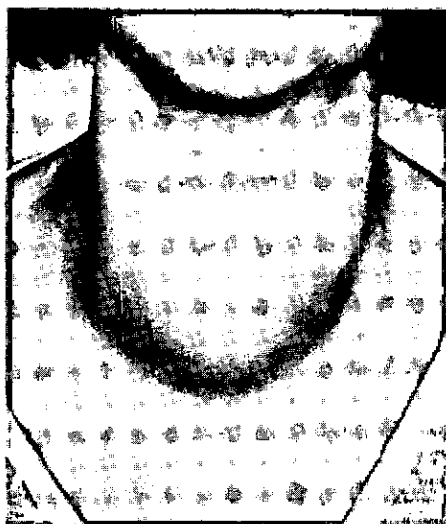
حالتی را ایجاد می‌کند که گواتر نامیده می‌شود و این وضعیت قابل مشاهده نیز هست . در صورتی که بزرگ شدن این غده نیز نتواند این کمبود را جبران کند ، بیمار دچار کم‌کاری غدهٔ تیروئید می‌شود (به صفحهٔ ۲۸ مراجعه شود) . کمبود ید در برخی از کشورها نظیر انگلستان وجود ندارد . در برخی از مواقع وجود ید بیش از حد در رژیم غذایی موجب می‌شود تا غدهٔ تیروئید مقدار زیادی از هورمون‌های تیروئید را تولید کند . این حالت می‌تواند عوارض درمان نیز باشد .

در افراد سالم ، سطوح T_3 و T_4 در خون ، به وسیله هورمونی به نام هورمون تحرک کننده تیروئید (TSH) یا تیروتروپین تحت کنترل دقیق قرار دارند . TSH از غده هیپوفیز که به اندازه یک نخود بوده و درست در پشت چشم‌ها و پایین مغز قرار دارد ، ترشح می‌شود . زمانی که بیماری تیروئید باعث کاهش هورمون تیروئید در خون می‌گردد ، ترشح هورمون TSH از غده هیپوفیز افزایش می‌یابد و زمانی که سطح هورمون تیروئید در خون

کنترل میزان طبیعی هورمون

مقدار تولید هورمون‌های تیروئید به وسیله غده تیروئید را غده هیپوفیز تنظیم می‌کند. غده هیپوفیز در واکنش به میزان هورمون‌های تیروئید در جریان خون اقدام به تولید TSH می‌کند. این مکانیسم معروف به حلقه «فیدبک منفی» می‌باشد.

« تیروئید بزرگ شده »

بزرگ شدن غده تیروئید یا گواتر، می تواند به علت کمبود ید باشد، اما این علت در کشورهای پیشرفته شایع نمی باشد.

بالا می رود، ترشح هورمون TSH قطع می شود. این رابطه که مفهومی آشنا برای مهندسان و زیست شناسان است به واکنش فیدبک منفی معروف است.

اگر پزشک احتمال بدهد که شما دچار نوعی کم کاری غده تیروئید یا هیپوتیروئیدی هستید، برای اطمینان از این تشخیص نمونه ای از خون شما را برای آزمایش به آزمایشگاه می فرستد. اگر آزمایش نشان دهنده کاهش میزان هورمون های T_3 و T_4 و افزایش میزان TSH در خون باشد دلیل بر کم کاری تیروئید می باشد. به همین نحو تشخیص پرکاری تیروئید

یا هیپرتیروئیدی را نیز می توان با مشخص کردن میزان بالای T_3 و T_4 و میزان پایین TSH اثبات کرد. این نتایج را می توان در مدت چند روز به دست آورد.

به طور معمول نیازی به انتقال بیماران دچار کم کاری غیر کمپلیکه (غیر پیچیده) تیروئید به بیمارستان نیست و پزشک آن ها می تواند موارد لازم را توضیح داده و درمان آن ها را کنترل نماید. اما بیشتر بیماران دچار پرکاری تیروئید یا بیمارانی که غده تیروئید به صورت غیرطبیعی در آن ها بزرگ شده است برای آزمایش های بیشتر و مشاوره در مورد درمان باید به پزشک متخصص مراجعه نمایند.

اختلالات تیروئیدی در دنیا بسیار شایع می باشند. از هر بیست نفر از جمعیت دنیا یک نفر مبتلا به بیماری های پرکاری، کم کاری یا گواتر (بزرگ شدن تیروئید) می باشند. بسیاری از بیماری های غده تیروئید را می توان با موفقیت درمان نمود؛ حتی سرطان تیروئید که بسیار نادر است اگر به زودی شناسایی و به درستی درمان شود، نمی تواند خیلی خطرناک باشد.

بیماری‌های تیروئید اغلب دارای زمینه ارثی می‌باشند، اما حالت‌های غیر قابل پیش‌بینی و شکل‌های به خصوصی از آن نیز وجود دارد. روی هم رفته بیماری‌های تیروئیدی در زنان رایج‌تر از مردان است در فصل‌های بعدی شایع‌ترین اختلالات تیروئیدی به صورت جداگانه مورد بررسی قرار می‌گیرند.

بررسی پرونده یک بیمار مبتلا به کمبود ید

احمد متولد روستایی واقع در کوه‌های شمال پاکستان بود. او بیشتر دوران کودکی خود را در آن‌جا به سر برده بود. وی زمانی که بیست سال داشت برای تحصیل در رشته مهندسی

میزان پراکندگی گواتر در جهان به علت کمبود ید

این نقشه از جهان مناطقی را نشان می‌دهد که در آن‌ها شیوع گواتر بسیار معمول است. با دقت در این نقشه می‌توان دریافت که به طور عمده مناطقی که خاک آن‌ها فاقد ید است و نیز رژیم غذایی مردم به طور کلی وابسته به غذاهای محلی است گواتر بیشتر دیده می‌شود.

مناطق از جهان که مردمان آن‌ها مبتلا به گواتر هستند

به لندن می‌رود. در طی انجام یک آزمایش معمولی، او متوجه می‌شود که مبتلا به گواتر است؛ اما او در ظاهر کاملاً سالم بود و آزمایش‌های تیروئید وی طبیعی بودند. زمانی که احمد به دکتر خود گفت که بیشتر افراد روستای آن‌ها مبتلا به گواتر بوده‌اند، دکتر علت گواتر وی را به کمبود ید در دوران کودکی نسبت داد. اکنون در رژیم غذایی احمد به اندازه کافی ید برای جلوگیری از بروز عارضه هیپوتیروئیدی وجود دارد. اگرچه وی تصمیم گرفته است بقیه عمر خود را در گوشه‌ای از جهان که ید کافی در رژیم غذایی مردمان آن یافت می‌شود زندگی کند، ولی شاید گواتر وی تا آخر عمر باقی بماند.

« نکات کلیدی »

- ☐ بیماری تیروئید در جهان بسیار رایج است و از هر بیست نفر یک نفر به آن مبتلا می‌باشد.
- ☐ این بیماری در زنان رایج‌تر است.
- ☐ این بیماری با یک آزمایش ساده خون تشخیص داده می‌شود.
- ☐ درمان این بیماری به طور معمول موفقیت‌آمیز است و حتی سرملان تیروئید در صورت تشخیص به موقع، قابل درمان است.